

Americká legenda slaví narozeniny!

60 let Chevroletu Impala

Když se představil zcela nový Bel Air '55, nebyla to ještě ta největší inovace divize Chevrolet. Ta pravá bouře teprve nabírala síly a zrála za neprodyšnými dveřmi vývojového studia a zatím ani neměla jméno. Návrhy vypadaly futurističtěji, než si kdokoliv z ctitelů značky dovedl představit. Určitě by tehdy nikoho nenapadlo, že se tady chystá bestseller několika příštích desetiletí. Ten se představil v obvyklém podzimním termínu roku 1957 a znamenal „Top of the Class“ značky Chevrolet. Dostal jméno rychlonohé antilopy...

Název „Impala“ se poprvé objevil v roce 1956 u konceptu Chevrolet XP-101 Corvette Impala

1. generace: 1958

Populární Bel Air už existoval celých sedm let, a třebaže se neustále vyvíjel, jeho jméno představovalo sice jistotu, ale konzervovanou minulost. A to bylo to poslední, s čím by chtěl výrobce spojovat tak významnou premiéru. Debutový rok tedy přinesl nejen název „Bel Air Impala“, ale i rozměrově zvětšenou karosérii, módní před s čtveřicí světlometů a první náznaky vodorovných křídel. Špičko-

vý model dostal do vínku nejen dvouramenný volant, ale hlavně dvě trojice zadních světilen – tedy detail, odlišující lépe než cokoli jiného Impalu od běžné konfekce. K tomu výběr motorů, počínaje řadovým šestiválcem „Blue-Flame“ 235 cu.i. přes V8 „Turbo-Fire“ 283 cu.i. až po V8 „Turbo-Thrust“ 348 cu.i. A cena? Od 2.586 USD. Vysypejte prasátko, novinka čeká...

2. generace: 1959 – 1960

Nejradikálnější proměna všech generací! Délkový nárůst, ale především dvě elegantní rozevřená křídla, jímž se říká „Bat Wings“ (netopýří křídla). Oproti minulému ročníku a pozdějším zvyklostem dvojice zadních světilen ve tvaru kočičích očí, a přepracovaná před s nápadným „obočím“. Prodává se také s karosériemi sedan a 4-Door hardtop.

Konec okřídlené epochy je na dosah a na stylingu je to znát. Křídla nevycházejí z jednoho bodu, mají zalomený úhel, pod nimi se opět objevují trojice čoček zadních světilen. Před s grillem je jednodušší a postrádá úchvatnou dramatickosti. Chevy úspěšně razí reklamní slogan „Space, Spirit, Splendor“, Impal ročníku '60 se prodalo více než 490.000 kusů, což plně stačilo na první místo automobilové hitparády. Cena v základu: 2.590 USD.

1961

3. generace: 1961 – 1964

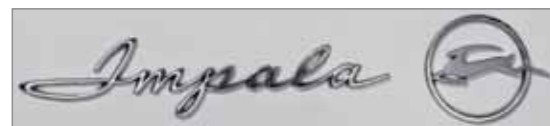
Premiérové ohňostroje uvítaly příchod „Super Sportu“, známého i pod zkratkou SS. Tahle specialitka ročníku '61 používala známý big-block V8 409 cu.i., což byla pro mnoho tehdejších milovníků rychlosti vstupenka do světa pravých amerických muscle cars. Označení „Super Sport“ zřejmě nestačilo, takže se SS dral na veřejnost také jako „Highly Personalized Version“. Rozkoše na silnici ale nejsou zadarmo, SS vám provětrala kasičku částkou 5.380 dolarů. Poklice ve tvaru centrální matky, podvozek heavy duty a v přístrojovém panelu dokonce otáčkoměr firmy Sun až do 7.000. Dodnes znějí z rozhlasových oldies stanic vokály oblíbených The Beach Boys v hitovce „409“, inspirované tímhle silničním dělem. Jak ale hlásí prodejní

statistiky, pro drtivou většinu Američanů zůstal SS jen rozhlasovou peckou a nedostupným pokladem. Vyrobito se jich totiž jen 453 kusů – buď se základním 348 cu.i., nebo s 409 cu.i. o výkonu 360 koní a stovkou za sedm sekund. A ještě něco: monumentální křídla se smrškla do minimalistických náznaků na zadním čele. It 's over, boys...

Nový ročník s novým designem! Jásavé výkřiky nám oznamují dávno známý fakt, že Amerika musí každý rok přinést něco nového. Ročník '62 vstoupil do boje o trůn ve znamení hranatých linií. To, co bylo pod nabroušeným kabátem, vidět nebylo, a přece se jednalo o stejnou, ne-li větší novinku. Chassis nyní pluje na čtyřech vinutých pružinách, které podle vyjádření koncernu vysají každou nerovnost jako houba. Motory doplňuje nová tří- nebo čtyřstupňová mechanická převodovka Synchro-Mesh, případně nová automatika Powerglide. Podle chuti, formy a výše konta si můžete vybrat ze šesti agregátů ve výkonovém rozpětí 135 až 409 koní. A nejnovější fláky vám už nebudou hrát lampový superhet, ale nejnovější tranzistorové rádio s tlačítkovou volbou – samozřejmě za příplatek.

1962

1963

Co nového v roce 1963? Tak v první řadě větší výběr: šest různých karosérií Impaly včetně dvou STW s kapacitou šesti a devíti pasažérů. Na interiéru výrobce zapracoval i u klasických sedanů, vnitřní prostor se zvětšil, stejně jako objem zavazadelníku. Přibyl luxus a komfort, protože počátkem 60. let na ně zákazníci kladli stejný důraz jako na styl, výkon a sportovní vzhled. Impalu '63 poznáte podle malých hran na přední i zadní, vestavěného přístrojového štítu, a především hliníkového panelu na zadní stěně.

1964

Raketový věk je dávnou minulostí, v módě jsou uhlazené tvary! Impala ročníku '64 jde samozřejmě na čele pokroku, uhlazený ponton karosérie doplňuje grill, doslova zapuštěný do přídě. Šest zadních světlů se vymanilo z hliníkového panelu. Špičkový V8 409 cu.i. má dva čtyřkomorové karburátory a výkon 425 koní, převodovka mechanická (tři nebo čtyři stupně), případně dvoustupňový automat Powerglide. Ročník '64 se těší největší oblibě mezi staviteli lowriderů.

1965

4. generace: 1965–1970

Přišel čas na další radikální proměnu. Příd dostává negativní sklon, dodávající karosérii více dynamiky. Nad zadními koly se objevují jemné náznaky oblouků, „Coke-Bottle Style“ prostě frčí! Nejnovější generace už nepoužívá původní X rám ještě z roku 1958, přední i zadní kola mají nově koncipované zavěšení na vinutých pružinách. Novinkou celé modelové palety je luxusní Caprice, dodávaný na objednávku (tzv. Regular Production Order – RPO) a vybavený podle tehdejších zvyklostí bohatým dřevěným obložením interiéru. V roce 1965 Impala poprvé překonává milion prodaných modelů v americké obchodní síti, tzv. „All-Time Industry Annual Sales Record“.

Přejdeme k ročníku '66, u nějž se hlavní změny odehrály pod karosérií. Exteriér zůstal až na několik „povinných“ odlišností prakticky stejný, za zmínku stojí drobné změny na předí, ale zejména nahrazení proslulé šestice červených zadních čoček vodorovnými svítilnami. Možná si všimnete i pneumatik s tenčím bílým proužkem – móda tlustých „jitnic“ se zářivě bílým bokem byla dávno minulostí. Bombónkem pro movité či vyvolené je nový sedmilitr V8 427 cu.i, jehož výkonová hranice dosahuje až 425 koní. V8 427 cu.i. L72 byl k máni výhradně s mechanickou převodovkou. Výbava nejdražšího Super Sportu zahrnovala i oddělená elektricky polohovatelná sedadla, vinylový potah střechy a zadní nápravu s diferencíálem Positraction.

1966

1967

Ročník 1967 představil Impalu v dechberoucím protáhlém a plavném „Coke-Bottle“ stylu. Klesající zadní část střechy Impaly Coupe s fascinujícím C sloupkem plynule navazovala na dlouhý zavazadelník, dojem extrémní délky ještě zvyšoval velký zadní převis. Poprvé se objevuje chladičový grill, protažený až do boku předních blatníků. Impala '67 přinesla i změny v ochraně posádky: především nový bezpečnostní sloupek volantu a tříbodové bezpečnostní pásy. Motor L72 není v nabídce, příplatkově se dodává L36 Turbo-Jet V8.

1968

Rok 1968 – rok dalších rekordů! Impala se zase jednou stala nejprodávanějším modelem Chevroletu, statistiky dokládají 710.900 prodaných jednotek. Karosérie přebírá prvky Custom Coupe Trim, původně vyhrazené pro luxusní Caprice. Zadní svítlny se vrátily ke kulatým tvarům, ale jsou zasazené v masivním chromovaném nárazníku. Postranní pozíčky jsou poznávacím znakem veškerých amerických vozů od modelového roku '68. Modelový ročník přinesl výběr ze čtyř pohonných jednotek, nabídku opět korunuje V8 L72 427 cu.i. „Turbo-Jet“ s 425 koňmi. Na výběr je automatika Powerglide nebo Turbo-Hydramatic.

1969

V posledním roce šesté dekády dostávají rozměrné kombíky své vlastní jméno. Impala Wagon se od té doby jmenuje Kingswood. Spínací skříňka se z přístrojovky přestěhovala na sloupek volantu, zadní svítlny mají hranatý tvar. Impala SS se dodávala pouze jako Z24 s prodejním označením SS 427 a v karosářských verzích SS Custom Coupe, SS Sport Coupe a SS Convertible. Tímto ročníkem zároveň model Impala SS končí a objevuje se až v roce 1994.

Rok 1970 je zároveň posledním rokem velmi úspěšné čtvrté generace. Řadový šestiválec se dodává už jen na objednávku pro sedan, základním motorem zůstává V8 Turbo-Fire s výkonem 250 koní. Mění se i některé výbavové prvky, například už nenajdete samostatná přední sedadla „Strato“, ale objevuje se například nový systém elektrického otevírání zavazadelníku z místa řidiče či nové elektrické centrální zamykání. Vyhřívání zadního skla nese název „Electro-Clear“. Dvě trojice zadních světlů mají tvar obdélníků, postavených na výšku

1970

5. generace: 1971–1976

Pátá generace Chevroletu Impala přišla na trh v roce 1971 a skončila v roce 1976. Její rozměry zaručovaly maximální prostornost interiéru a pohodlí cestujících. Ročník '71, stavěný na modernizované platformě B-body, byl rozměrově největším sériovým Chevroletem všech dob, a zároveň nejprodávanějším vozem tohoto tržního segmentu. Přišla ale doba, která velkým motorům nepřála – podržely si sice svůj objem, ale nižší kompresní poměr znamenal rapidně klesající výkon. Nastává doba katalyzátorů a bezolovnatého benzínu. Objevuje se Hardtop Sport Coupe, což měla být vzpomínka na styl „Bubbletop“ ročníku '61.

1971

1972

Vzpomínku na ročník 1972 začneme zásadním faceliftovým prvkem: na první pohled upoutá grill, horizontálně dělený mohutným nárazníkem. Naposledy se v nabídce objevuje Impala Convertible, dodává se ještě Sport Sedan, Four-Door Sedan a Sport Coupe. Počínaje ročníkem 1972 jsou všechny motory upravené na pohon bezolovnatým benzinem. Existuje pořád Inline-Six 250 cu.i., ale standardní V8 má 350 cu.i. a výkon 165 koní. Všechny V8 jsou spojené s třístupňovou automatikou Turbo-Hydramatic, na přání se dodává tempomat „Cruise-Master“.

1973

Výčet modelů ročníku 1973 tvoří 4-Door Sedan a Hardtop, 2-Door Coupe a běžné kupé se středním sloupkem plus dvojice wagonů Kingswood v šesti- nebo devítimístném provedení. Na základě federálního zákona mají od tohoto roku všechny vozy bezpečnostní nárazníky, chránící vozidlo před poškozením do rychlosti 5 mph, a navíc i zesílenou ochranu proti následkům bočního nárazu. Impala končí s šestiválci, v nabídce motorů zůstávají V8 350, 400 a 454 cu.i., spojené s automatikou THM. Bonbónkem je výroba tisícikusové série Impal s vestavěnými airbagy řidiče a spolujezdce „Air Cushion Restraint System“.

1974

Ročník 1974 nepřilíš nápaditě zjemnil některé linie a pozměnil strukturu chladičového grilu. Pozíčky se opět přestěhovaly do blízkosti předních světlometů. Custom Coupe dostal mohutný B sloupek, hardtop se přestal dodávat. Koncern uvedl na trh limitovanou edici Sport Coupe „Spirit of America“, vyvedenou v bílém a modrém odstínu. V motorové paletě nic nového...

1975

V roce 1975 debutovala Impala jen s několika nevýznamnými inovacemi. Bylo jasné, že se historie řady blíží k závěru. „America's Favorite Car“ dostal mimo již povinného katalyzátoru navíc tzv. „Fuel Evaporation System“ a ekonoměr „Econominder“. Sport Sedan dostal malé trojúhelníkové okénko „Opera Window“. Největším motorem byl příplatkový V8 454 cu.i.

1976

Poslední rok páté generace byl současně zakončením jedné velké kapitoly historie Chevroletu a zároveň finálním rokem nabídky big-blocku 454 cu.i. v modelu Impala. Jasně definovaný design se vyznačoval pozměněnou přídílí. Nabídka obsahuje Impala Landau Custom Coupe, Custom Coupe a Four-Door Sedan a Sport Sedan. V8 350 cu.i. 2-bbl má 145 koní. Vítejte ve světě smutku...

V příštím čísle vás provedeme galerií druhé poloviny šedesátileté modelové historie jednoho ze základních kamenů poválečné americké motorizace.

Text: Thomas Frankenstein
Foto: General Motors
Překlad a adaptace: J.F.K.